

Ruke dobrote - humanost i zahvalnost

Praksa servisnog-učenja „Ruke dobrote – humanost i zahvalnost“ realizovana je u JU Osnovna škola Gnojnice u periodu od marta do maja. U realizaciju su bili uključeni učenici IV, V i VII razreda, nastavnici, pedagog, bibliotekar, roditelji, lokalni partneri i lokalni umjetnik. U aktivnostima je učestvovalo ukupno 58 učenika: 17 učenika IV razreda, 25 učenika V razreda i 16 učenika VII razreda.

Bila je uključena i učenica sa Downovim sindromom. Aktivnosti su prilagođavane njenim sposobnostima kako bi mogla aktivno učestvovati u zajedničkim zadacima i dati svoj doprinos realizaciji projekta.

Potreba zajednice i svrha prakse

Praksa je usmjerena na pružanje podrške i pažnje djeci bez roditeljskog staranja i starijim osobama slabijeg prihoda. Poseban naglasak stavljen je na razvijanje zahvalnosti, dobrote, poštovanja prema roditeljima i starijim osobama, kao i odgovornog odnosa prema zajednici.

Učenici su kroz neposredno učešće u humanitarnim, kreativnim i timskim aktivnostima povezivali školsko znanje sa stvarnim životnim situacijama. Na taj način imali su priliku da razvijaju empatiju, solidarnost, komunikacijske i saradničke vještine, sposobnost planiranja i organizacije, kao i svijest o vlastitoj ulozi u zajednici.

Realizovane aktivnosti

Aktivnosti su povezane sa sadržajima različitih nastavnih predmeta i organizovane tako da učenici znanja i vještine primjenjuju u konkretnim situacijama.

Na časovima Bosanskog jezika i književnosti obrađen je tekst „Zastidio se majke“, kroz čitanje, analizu likova, određivanje važnih trenutaka, izražavanje vlastitog mišljenja i pisanje opisa majke. Učenici su povezivali postupke književnih likova sa situacijama iz stvarnog života i promišljali o odnosu prema roditeljima, zahvalnosti i dobrim djelima. Pisali su i poruke i osvrte kojima su izražavali vlastite misli i osjećanja.

U okviru Engleskog jezika učenici su pisali poruke i izrađivali plakate na engleskom jeziku, čime su razvijali jezičke vještine, vokabular i kreativno izražavanje.

Sadržaji Prirode i društva povezani su sa temom čovjeka kao društvenog i odgovornog bića. Kroz razgovor, analizu primjera i refleksiju učenici su prepoznavali oblike odgovornog ponašanja i razmatrali načine na koje pojedinac može doprinijeti zajednici.

Na časovima Matematike učenici su prikupljali, organizovali i predstavljali podatke koristeći tabele, grafikone i druge grafičke organizere. Na taj način matematičke vještine primijenjene su u kontekstu konkretnih aktivnosti projekta.

U okviru Likovne kulture učenici su izrađivali čestitke, ukrase i mural. U procesu oslikavanja murala sarađivali su sa lokalnim slikarom, planirali izgled rada i zajednički učestvovali u njegovoj realizaciji. Likovno stvaralaštvo korišteno je kao način izražavanja zahvalnosti, dobrote i pozitivnih poruka.

Na časovima Muzičke kulture učenici su uvježbavali i izvodili pjesmu „Majčica“, povezujući muzičko izražavanje sa temom zahvalnosti i odnosa prema majkama.

U okviru Islamske vjeronauke razgovarano je o vrijednostima dobrote, zahvalnosti i pomaganja drugima, uz povezivanje tih vrijednosti sa konkretnim ponašanjem i aktivnostima u zajednici.

Čitalački kutak realizovan je u saradnji sa bibliotekarom. Učenici su čitali odabrane priče i pjesme o zahvalnosti i humanosti, razgovarali o njihovim porukama i pisali kratke osvrte. Aktivnost je doprinijela razvoju čitalačke kulture, empatije i sposobnosti izražavanja osjećanja.

Posebno mjesto u projektu imao je „Kutak zahvalnosti za majke“, u okviru kojeg su učenici pisali poruke i izrađivali čestitke. Istovremeno je organizovan „Humanitarni kutak dobrote“ u školskom prostoru, gdje su učenici učestvovali u prikupljanju donacija i organizaciji materijala. Ove aktivnosti omogućile su učenicima da kroz konkretan rad uče o planiranju, odgovornosti i timskoj saradnji.

U završnoj fazi realizovana je priprema i podjela bajramskih paketa. Učenici su učestvovali u pakovanju i posjeti korisnicima, uz podršku nastavnika, pedagoga i Udruženja žena „Vrba“. Aktivnost je bila usmjerena na neposrednu podršku djeci bez roditeljskog staranja i starijim osobama u socijalnoj potrebi.

Povezanost sa nastavnim planom i programom

Praksa je integrisana u nastavu Bosanskog jezika i književnosti, Engleskog jezika, Prirode i društva, Matematike, Likovne kulture, Muzičke kulture, Tjelesnog i zdravstvenog odgoja i Islamske vjeronauke.

Učenici su kroz aktivnosti razvijali pismenost, kreativnost, komunikacijske i socijalne kompetencije, sposobnost analize i interpretacije, organizovanja i predstavljanja podataka, timskog rada i saradnje. Nastavni sadržaji nisu ostali samo na nivou usvajanja znanja, već su primijenjeni u aktivnostima koje su imale konkretnu svrhu u školskoj i lokalnoj zajednici.

Aktivnosti Tjelesnog i zdravstvenog odgoja uključivale su igre za grupnu koheziju i timske aktivnosti, čime su dodatno podržani saradnja, međusobno poštovanje i timski duh.

Metode rada i učešće učenika

U realizaciji su korištene metode učenja putem rješavanja problema, iskustvenog i eksperimentalnog učenja, analitička i dijaloška metoda, istraživački rad, kreativne metode, kooperativno učenje, grupne diskusije, refleksija i samoevaluacija.

Učenici su bili aktivni učesnici u različitim fazama projekta. Učestvovali su u planiranju i organizaciji humanitarnog kutka, izradi čestitki i poruka, kreativnom radu, oslikavanju murala, pripremi paketa, timskim zadacima i predstavljanju rezultata. Njihova iskustva i mišljenja uključivana su kroz grupne razgovore, dnevničke zapise i samoprocjenu.

Poseban značaj imala je refleksija koja je se odvijala tokom cijelog projekta. Kroz razgovore, dnevnik i samoevaluaciju učenici su povezivali iskustva iz aktivnosti sa školskim znanjem, razmišljali o vlastitom doprinosu i prepoznavali vrijednosti koje su razvijali kroz praktičan rad.

Partnerstvo sa zajednicom i uključivanje roditelja

U realizaciji prakse učestvovali su Dom za djecu bez roditeljskog staranja, Udruženje žena „Vrba“, lokalni slikar i roditelji.

Lokalni partneri uključeni su u aktivnosti koje su omogućile učenicima neposredno iskustvo djelovanja u zajednici. Lokalni slikar učestvovao je u planiranju i oslikavanju murala, dok je Udruženje žena „Vrba“ bilo uključeno u pripremu i podjelu bajramskih paketa. Roditelji su pružali podršku u prikupljanju materijala za humanitarni kutak i bajramske pakete, učestvovali u pripremi i dekoraciji kutka zahvalnosti, završnom slavlju i evaluaciji aktivnosti putem kratkog upitnika.

Završno predstavljanje

Završno slavlje planirano je za 30. maj. Predviđeno je predstavljanje murala, izložba čestitki i poruka, izvođenje pjesme „Majčica“ te podjela priznanja učenicima i roditeljima.

Završna aktivnost predstavlja priliku za pregled ostvarenih rezultata, refleksiju o realizovanom radu i obilježavanje zajedničkog postignuća učenika, nastavnika, roditelja i partnera.